

Comité Permanent de Contrôle
des services de renseignements et de sécurité
Vast Comité van Toezicht
op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

**ADVIES 003 VCI-VCP-BTA/2020 VAN
17 SEPTEMBER 2020**

**Directie Integriteitsbeoordeling voor
Openbare besturen - OCAD**

Gelet op de e-mail van de Gegevensbeschermingsautoriteit van 18 augustus 2020 waarbij aan het Vast Comité P en het Vast Comité I een vraag tot advies van de Voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers met betrekking tot het wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende bestuurlijke handhaving en houdende de oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (DIOB) werd overgemaakt.

Gelet op de e-mail namens de voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken van 17 juli 2020 waarbij aan het Vast Comité P en het Vast Comité I het advies werd gevraagd met betrekking tot het wetsvoorstel tot wijziging van diverse bepalingen betreffende bestuurlijke handhaving en houdende de oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen.

Gemeenschappelijke bevoegdheid Vast Comité P en Vast Comité I als Bevoegde toezichthoudende autoriteit

Gelet op artikel 9, zevende lid, van de Wet van 18 juli 1991 tot regeling van het toezicht op politie- en inlichtingendiensten en op het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse waarin het volgende wordt bepaald: *'Het Vast Comité P mag enkel op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de*

**AVIS 003 CPR-CPP-ACC/2020 DU
17 SEPTEMBRE 2020**

**Direction chargée de l'évaluation de
l'intégrité des pouvoirs publics - OCAM**

Vu l'e-mail du 18 août 2020 de l'Autorité de protection des données, par lequel une demande d'avis du Président de la Chambre des représentants a été transmise au Comité permanent P et au Comité permanent R concernant la proposition de loi modifiant diverses dispositions concernant l'approche administrative et portant création d'une Direction chargée de l'évaluation de l'intégrité des pouvoirs publics (DEIPP).

Vu l'e-mail du 17 juillet 2020 au nom du président de la commission Intérieur, Sécurité, Migration et Matières administratives, par lequel un avis a été demandé au Comité permanent P et au Comité permanent R concernant la proposition de loi modifiant diverses dispositions concernant l'approche administrative et portant création d'une Direction chargée de l'évaluation de l'intégrité des pouvoirs publics.

Compétence commune du Comité permanent P et du Comité permanent R en tant qu'Autorité de contrôle compétente

Vu l'article 9, alinéa 7, de la Loi du 18 juillet 1991 organique du contrôle des services de police et de renseignements et de l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace, qui stipule ce qui suit: *'Le Comité permanent P ne peut rendre un avis sur un projet de loi, d'arrêté royal, de circulaire, ou*

bevoegde minister advies uitbrengen over een ontwerp van wet, van koninklijk besluit, van circulaire of over enig ander document waarin de beleidslijnen van de bevoegde ministers worden geformuleerd.'

Gelet op artikel 33, achtste lid van dezelfde Wet waarin het volgende wordt bepaald: *'Behalve als de wet zijn advies oplegt, mag het Vast Comité I enkel op verzoek van de Kamer van volksvertegenwoordigers of van de bevoegde minister advies uitbrengen over een ontwerp van wet, van koninklijk besluit, van circulaire of over enig ander document waarin de beleidslijnen van de bevoegde ministers worden geformuleerd.'*

Gelet op artikel 54/1 van de Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit dat onder meer stelt dat: *'Met het oog op de consequente toepassing van de nationale, Europese en internationale regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens werken de Gegevensbeschermingsautoriteit en de bevoegde toezichthoudende autoriteiten bedoeld in de titels 2 en 3 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens nauw samen, onder meer voor wat betreft de verwerking van klachten, adviezen en aanbevelingen die raken aan de bevoegdheden van twee of meerdere toezichthoudende autoriteiten (...).'*

Gelet op artikel 16, §2. 2) van het voorstel waarin het volgende wordt bepaald: *'§2. In afwijking van paragraaf 1 en onverminderd artikel 8, §2 deelt de DIOB: 2) op verzoek van (...) het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse alle bevindingen mee die nuttig zijn voor de uitvoering van hun opdrachten.'*

Dat deze regeling *'een verwerking [impliceert] van persoonsgegevens door het OCAD en zijn verwerkers, uitgevoerd in het kader van de opdrachten als bedoeld in de wet van 10 juli 2006, en door of krachtens bijzondere wetten'*, zoals beoogd in artikel 139 van de

sur des documents de toutes natures exprimant les orientations politiques des ministres compétents, qu'à la demande de la Chambre des représentants ou du Ministre compétent.'

Vu l'article 33, alinéa 8 de la même Loi, qui dispose que : *'Sauf si la loi impose son avis, le Comité permanent R peut seulement rendre un avis sur un projet de loi, d'arrêté royal, de circulaire, ou sur des documents de toute nature exprimant les orientations politiques des ministres compétents, qu'à la demande de la Chambre des représentants ou du Ministre compétent.'*

Vu l'article 54/1 de la Loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données, qui stipule entre autres que : *'En vue de l'application cohérente des réglementations nationales, européennes et internationales relatives à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel, l'Autorité de protection des données et les autorités de contrôle compétentes visées aux titres 2 et 3 de la loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements des données à caractère personnel, collaborent ensemble, entre autres en ce qui concerne le traitement des plaintes, les avis et les recommandations qui affectent les compétences de deux ou plusieurs autorités de contrôle (...).'*

Vu l'article 16, §2. 2) de la proposition, où il est stipulé ce qui suit : *'§2. Par dérogation au paragraphe 1er, la DEIPP communique sans préjudice de l'article 8, § 2 : 2) à la demande (...) de l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace, toutes les données utiles pour l'exercice de leurs missions.'*

Que cette réglementation implique *'un traitement de données à caractère personnel par l'OCAM et ses sous-traitants effectué dans le cadre des missions visées par la loi du 10 juillet 2006, ainsi que par ou en vertu de lois particulières'*, tel que visé à l'article 139

Wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

Dat ingevolge artikel 161 van diezelfde wet: *'Het Vast Comité I, in zijn hoedanigheid van onafhankelijke publieke autoriteit, en het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten, worden aangewezen als gegevensbeschermingsautoriteiten belast met de controle van de verwerking van persoonsgegevens door het OCAD en zijn verwerkers volgens de nadere regels vastgelegd in de wet van 18 juli 1991.'*

Advies van de Vast Comités P en I

Overeenkomstig artikel 16, §2. 2) van het voorliggend voorstel is de Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen (DIOB) ertoe gehouden, op verzoek van het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD), alle bevindingen mee te delen die nuttig zijn voor de uitvoering van de opdracht van dit Coördinatieorgaan.

Bevindingen onderscheiden zich van de gegevens die de DIOB rechtstreeks heeft ontvangen van de diensten die zij kan raadplegen teneinde haar adviesopdracht te kunnen vervullen.

Door te bepalen dat de DIOB op verzoek van het OCAD bevindingen meedeelt, zijn de opstellers van de tekst tegemoetgekomen aan de opmerking gemaakt door de Gegevensbeschermingsautoriteit in haar advies nr. 133/2019 van 3 juli 2019 met betrekking tot het voorontwerp van wet betreffende de gemeentelijke bestuurlijke handhaving en houdende de oprichting van een Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen dat: *'De DIOB mag echter geen instrument worden om de normale wettelijke regels m.b.t. het verkrijgen van informatie te omzeilen (o.a. protocol en/of machtiging: [...]). D.w.z. dat [...] het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse de achterliggende gegevens zelf moeten opvragen bij de bron.'*

de la Loi du 30 juillet 2018 relative à la protection des personnes physiques à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Que conformément à l'article 161 de la même loi *'Le Comité permanent R, en sa qualité d'autorité publique indépendante, et le Comité permanent de Contrôle des Services de police, sont désignés comme autorités de protection des données chargées du contrôle du traitement des données à caractère personnel par l'OCAM et par ses sous-traitants selon les modalités fixées par la loi du 18 juillet 1991.'*

Avis des Comités permanents P et R

Conformément à l'article 16, §2. 2) de la présente proposition, la Direction chargée de l'évaluation de l'intégrité des pouvoirs publics (DEIPP) est tenue de communiquer, à la demande de l'Organe de coordination pour l'évaluation de la menace (OCAM), toutes les constatations utiles pour l'exercice de la mission de cet Organe de coordination.

Les constatations se distinguent des données que la DEIPP a reçues directement des services qu'elle peut consulter afin de pouvoir remplir sa mission d'avis.

En établissant que la DEIPP communique des constatations à la demande de l'OCAM, les auteurs du texte ont répondu à l'observation émise par l'Autorité de protection des données dans son avis n° 133/2019 du 3 juillet 2019 concernant l'avant-projet de loi relative à l'approche administrative communale et portant création d'une Direction chargée de l'évaluation de l'intégrité des pouvoirs publics : *'La DEIPP ne peut toutefois pas devenir un instrument permettant de contourner les règles légales normales relatives à l'obtention d'informations (notamment un protocole et/ou une autorisation : [...]). Cela signifie que [...] l'Organe de coordination pour l'analyse de la menace doi[t] réclamer [lui-même] les données sous-jacentes auprès de la source.'*

De Vaste Comités P en I sluiten zich aan bij deze opmerking gemaakt door de Gegevensbeschermingsautoriteit.

De Vaste Comités P en I kunnen daaraan toevoegen dat het van belang is dat het OCAD zijn verzoek om bevindingen correct kadert (dat het bijvoorbeeld de rechtsgrond op basis waarvan en de doeleinden waarvoor de bevindingen worden gevraagd omschrijft bij de formulering van het verzoek) en dat de DIOB slechts de bevindingen verstrekt beperkt tot wat kadert binnen de vraag.

Als Bevoegde toezichthoudende autoriteiten kunnen de Vaste Comités P en I er te allen tijde op toezien dat het OCAD deze mogelijkheid op een adequate en proportionele wijze hanteert. Er kan met andere woorden worden nagegaan of de uitgewisselde bevindingen toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn.

De Vaste Comités P en I merken tevens op dat het OCAD niet is opgenomen in de lijst van diensten bij dewelke de DIOB gegevens kan opvragen (artikel 8 van het voorstel). De Memorie van Toelichting vermeldt in verband met de in artikel 8 van de voorgestelde tekst opgenomen diensten: *‘Die diensten waarop de DIOB een beroep kan doen zijn geselecteerd op basis van de relevante gegevens waarover zij beschikken in het kader van de opdrachten van het DIOB en, meer bepaald, de gronden (en misdrijven) waarover advies wordt afgeleverd.’* Aangezien aan het OCAD een punctuele en een strategische analysebevoegdheid werd toegekend met betrekking tot het extremisme en terrorisme, rijst de vraag waarom dit orgaan niet werd opgenomen in de voorgestelde bepaling.

De Vaste Comités P en I kunnen opmerken dat door het voorstel een veelheid van informatiestromen wordt gecreëerd tussen de nieuw op te richten DIOB en de informatieverstrekkende en de informatie-aanwendende overheden. Teneinde een zo efficiënt mogelijk toezicht te organiseren op de verwerking van persoonsgegevens die in

Les Comités permanents P et R rejoignent l'observation   mise par l'Autorité de protection des données.

Les Comités permanents P et R peuvent y ajouter qu'il est important, d'une part, que l'OCAM formule correctement sa demande de constatations (par exemple, en décrivant la base juridique sur laquelle repose la demande et à quel dessein celle-ci est formulée) et, d'autre part, que la DEIPP se limite à fournir les constatations qui correspondent à la demande.

En tant qu'Autorités de contrôle compétentes, les Comités permanents P et R peuvent à tout moment s'assurer que l'OCAM fait usage de cette possibilité de manière adéquate et proportionnelle. En d'autres termes, ils peuvent vérifier si les constatations échangées sont adéquates, pertinentes et si elles ne sont pas excessives.

En outre, les Comités permanents P et R font remarquer que l'OCAM n'a pas été repris dans la liste des services auxquels la DEIPP peut demander des informations (article 8 de la proposition). En ce qui concerne les services repris à l'article 8 du projet de texte, l'Exposé des Motifs précise ce qui suit : *‘Les services auxquels la DEIPP peut faire appel ont été sélectionnés sur la base des données pertinentes dont ils disposent dans le cadre des missions de la DEIPP et, plus précisément, les motifs (et infractions) au sujet desquels l'avis est rendu.’*   tant donné que l'OCAM s'est vu confier une compétence d'analyse ponctuelle et stratégique en matière d'extrémisme et de terrorisme, la question se pose de savoir pourquoi cet organe n'est pas repris dans la disposition proposée.

Les Comités permanents P et R font remarquer que la proposition crée une multitude de flux d'informations entre la DEIPP qui est à constituer d'une part et les administrations qui fournissent des informations et celles qui les utilisent d'autre part. Afin d'organiser le contrôle le plus efficace possible des traitements de données

dit kader wordt gedaan, lijkt het de Vaste Comités P en I aanbevelenswaardig dat de verschillende Bevoegde toezichthoudende autoriteiten, conform artikel 54/1 van de Wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, afspraken maken inzake de concretisering van dit toezicht.

Bij lezing van het voorstel komt naar voren dat er gelijkenissen bestaan op het vlak van structuur, werking en informatiestromen tussen de op te richten DIOB en het reeds bestaande OCAD, dat onder de gezamenlijke toezichtsbevoegdheid van de Vaste Comités P en I valt overeenkomstig de voornoemde Wet van 18 juli 1991. Hiermee rekening houdend vragen de Vaste Comités P en I zich af of er niet aan gedacht zou kunnen worden om ook ten aanzien van de DIOB een gemeenschappelijk toezicht te voorzien door de beide Comités overeenkomstig de Wet van 18 juli 1991.

De Vaste Comités P en I hebben tevens opgemerkt dat de adviezen verleend door de DIOB/ de integriteitsonderzoeken grote gelijkenissen vertonen met de veiligheidsadviezen waarvoor het Beroepsorgaan inzake veiligheidsmachtigingen, veiligheidsattesten en veiligheidsadviezen bevoegd is. In die zin stellen de Vaste Comités P en I zich de vraag of het niet nuttig zou zijn ook hiervoor een beroepsmogelijkheid te voorzien bij dit orgaan.

   caractère personnel réalisés dans ce cadre, les Comités permanents P et R estiment qu'il est recommandé que les différentes autorités de contrôle compétentes développent des conventions en vue de concrétiser ce contrôle, conformément à l'article 54/1 de la Loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données.

Il ressort de la lecture de la proposition qu'il existe des similarités au niveau de la structure, du fonctionnement et des flux d'information entre la future DEIPP et l'OCAM existant, dont le contrôle relève de la compétence commune des Comités permanents P et R, conformément à la Loi précitée du 18 juillet 1991. Compte tenu de ce qui précède, les Comités permanents P et R se demandent si un contrôle conjoint de la DEIPP par les deux Comités ne pourrait pas être envisagé, conformément à la Loi du 18 juillet 1991.

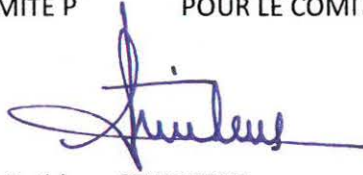
Par ailleurs, les Comités permanents P et R ont remarqué que les avis rendus par la DEIPP/les enquêtes d'intégrité sont très similaires aux avis de sécurité pour lesquels l'Organe de recours en matière d'habilitations, d'attestations et d'avis de sécurité est compétent. En ce sens, les Comités permanents P et R se demandent s'il ne serait pas utile de prévoir également dans ce cadre une possibilité de recours auprès de cet organe.

Brussel, 17 september 2020

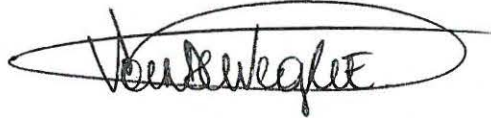
Bruxelles, le 17 septembre 2020

VOOR HET VAST COMITÉ P

POUR LE COMITÉ PERMANENT P

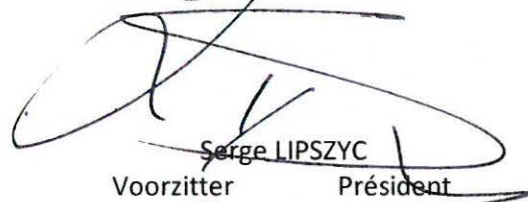
Kathleen STINCKENS
Voorzitster Présidente

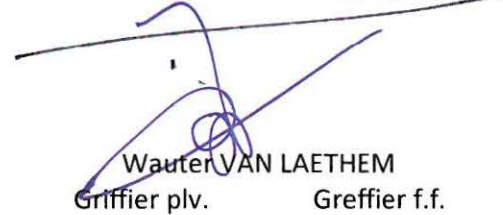
Eline VAN DE WEGHE
Griffier Greffière

VOOR HET VAST COMITÉ I

POUR LE COMITÉ PERMANENT R

Serge LIPSZYC
Voorzitter Président

Wouter VAN LAETHEM
Griffier plv. Greffier f.f.

